

typisk over en årrække og fordelt på flere projekter – i alt har modtaget 2 mill. kr. i tilskud.

Inden for et par år kan askillige meget udviklingsintensive og ekspansive virksomheder forventes at ramme dette loft, og det må anses for uhensigtsmæssigt at afskære netop sådanne vækstvirksomheder fra at benytte ordningen, når de iøvrigt opfylder betingelserne derfor.

Til nr. 4

Tilbagebetalingsprincippet foreslås nu indført i ordningen, idet dette må anses for rimeligt og hensigtsmæssigt, når projekterne fører til resultater, der udnyttes kommercielt.

En række større projekter under ordningen er karakteriseret ved, at den reelle risiko ved projektet er en teknisk risiko. Projekterne minder i denne henseende ganske meget om den projekttype, der håndteres af Udviklingsfondet, hvor tilbagebetaling altid har været princippet. Det er naturligt, at også disse projekter som hovedregel bliver omfattet af tilbagebetalingsprincippet.

For en del såvel store som små projekter vil en indførelse af tilbagebetalingsprincippet give reelt bedre muligheder for at yde disse projekter en hensigtsmæssig medfinansiering. Det drejer sig f.eks. om projekter, hvor udviklingsarbejdet resulterer i en kostbar prototype, som ved succes umiddelbart vil kunne afsættes og helt eller delvist kunne finansiere udviklingsarbejdet, men som ved fiasko kan risikere at skulle skrottes.

Efter den nuværende praksis modregnes en væsentlig del af den forventede prototypeværdi i det tilskud, virksomheden får tilsagn om. Dette sker allerede ved tilsagnets udstedelse ved en reduktion af tilskudsprocenten og dermed tilskuddet, hvorved virksomheden ved succes ikke opnår en urimelig fordel i forhold til andre tilskudsmodtagere, men med den konsekvens, at virksomheden får en væsentligt lavere risikodækning end andre virksomheder, hvis projektet mislykkes. Indførelse af tilbagebetalingsprincippet vil give væsentligt bedre mulighed for en retfærdig og let administrerbar praksis overfor sådanne projekter.

For størstedelen af de mindre projekter må et krav om tilbagebetaling ved succes derimod forventes at skabe en barriere mod brugen af ordningen. Af hensyn hertil og for at bevare ordningens incitamentsværdi foreslås det, at den betingede (resultatafhængige) tilbagebetaling af tilskud efter

ordningen ikke vil blive krævet for de første 200.000 kr. af et tilskud, medmindre særlige omstændigheder taler herfor.

Endvidere vil visse projekttypers (f.eks. forprojekters) særegne karakter gøre dem uegnede for en tilbagebetalingsordning, hvis tilskuddet fortsat skal give virksomheden en risikodækning. Der foreslås derfor også åbnet mulighed for, at projekter helt kan fritages for tilbagebetaling, når særlige omstændigheder taler herfor.

Såvel for virksomhederne som for administrationen er det væsentligt, at tilbagebetalingsprincippet tilrettelægges efter så enkle og let forståelige regler som muligt.

Det foreslås derfor, at de nærmere regler herfor fastlægges af Teknologirådet, der også for andre områder skal fastlægge regler for tilbagebetaling af tilskud.

Til nr. 5

Den væsentligste baggrund for revisionen af produktudviklingsloven i 1985 var, at ordningen skulle kunne udfylde en del af det teknologiske udviklingsprogram, som Teknologirådet koordinerer.

Dette har i praksis fungeret tilfredsstillende og således, at der i 1986 blev givet tilsagn efter ordningen på ca. 45 mill. kr. af midler fra det teknologiske udviklingsprogram. I samme periode var de ordinære tilsagn ca. 130 mill. kr.

Erfaringerne med det teknologiske udviklingsprogram – hvor der sker en koordineret indsats af forskellige teknologipolitiske virkemidler – har været gode, og ønskes nu overført på andre områder med programmer under ledelse af Teknologirådet.

Statstilskud til produktudvikling vil naturligt være en integreret del af mange sådanne programmer, og en voksende andel af de tilskud, der bevilges efter ordningen, må derfor også uden lovændring forventes at komme fra programmer koordineret af Teknologirådet.

Udover den programfastlagte del af aktiviteterne skal ordningen også fremover, jf. den industripolitiske redegørelse 1986, varetage sin hidtidige generelle aktivitet med dennes brede sigte, hvor f.eks. projekter med alene et designudviklingsindhold kan fremmes. Også for sådanne aktiviteter kan det vise sig hensigtsmæssigt, at Teknologirådet udstikker retningslinier, koordineret med de programformulerede tiltag.